

**Česká školní inspekce
Jihočeský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIC-715/11-C

Název právnické osoby vykonávající činnost školy:	Mateřská škola, základní škola a praktická škola Trhové Sviny, Nové Město 228
Sídlo:	Nové Město 228, 374 01 Trhové Sviny
IČ:	60076518
Identifikátor:	600022226
Právní forma:	Příspěvková organizace
Zastoupená:	Mgr. Ivankou Šťastnou, ředitelkou školy
Zřizovatel:	Jihočeský kraj, U zimního stadionu 1952/2, 370 76 České Budějovice
Místo inspekční činnosti:	Nové Město 228, 374 01 Trhové Sviny, Dlouhá 35, 370 11 České Budějovice
Termín inspekční činnosti:	21. – 24. listopad 2011

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného základní školou speciální podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu a jeho souladu s právními předpisy a rámcovým vzdělávacím programem podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona.

Inspekční činnost bude zaměřena na žáky vzdělávající se v oborech vzdělání 79-01-B/001 Pomocná škola a 79-01-B/01 Základní škola speciální.

Aktuální stav školy

Mateřská škola, Základní škola a Praktická škola, Trhové Sviny, Nové Město 228 (dále jen škola) vykonává v tomto školním roce činnost mateřské školy (dále jen MŠ), základní školy (dále jen ZŠ), Střední školy - Praktické školy jednoleté (dále jen PrŠ), školní družiny (dále jen ŠD). Svoji činnost realizuje na pracovištích v Trhových Svinech, Nové Město 228 a v Českých Budějovicích, Dlouhá 35. V Trhových Svinech probíhá činnost ZŠ a ŠD, v Českých Budějovicích činnost MŠ, ZŠ (základní škola speciální), ŠD a SŠ (Praktická

škola jednoletá). Vyučovány jsou tyto obory vzdělávání: ZŠ 79-01-C /001 (dobíhající obor), ZŠ 79-01-C/01, 79-01B/001 pomocná škola (dále jen PŠ), 79-01.B/01 základní škola speciální (dále jen ZŠS) a 78-62-C/001 Praktická škola jednoletá (dále jen PrŠ). Školu navštěvuje celkem 163 dětí a žáků. Dvě třídy MŠ 16 dětí, čtyři třídy ZŠ (v Trhových Svinech) 41 žáků, 7 tříd ZŠS (v Českých Budějovicích) 44 žáků, dvě třídy Přípravného stupně ZŠS 10 dětí (z toho 1 cizinec), dvě třídy SŠ (PrŠ jednoletá) 10 žáků, sedm oddělení ŠD 42 žáků (9 žáků v 1 oddělení v Trhových Svinech, 33 žáků v 7 odděleních v Českých Budějovicích). Kapacita školy je využita na 90,6 %, kapacita ZŠS na 78,3 %. Stravování žáků je zajištěno smluvně.

ZŠS je umístěna v klidné části sídliště Vltava v areálu bývalé MŠ v Českých Budějovicích, Dlouhá 35. Areál tvoří dva oddělené pavilony, ve kterých je 11 učeben (pro MŠ, přípravný stupeň ZŠS a ZŠS) prostory ŠD, jídelna, cvičná kuchyňka, rehabilitační místnost. Přizemní prostory jsou plně bezbariérové. V rozlehlé zahradě je nově vybudované dětské hřiště.

Vzdělávání v ZŠS probíhá v 1., 2., 7. a 8. ročníku podle vlastního Školního vzdělávacího programu (dále jen ŠVP) „Škola jako rodina“, v ostatních ročnících podle vzdělávacího programu Pomocná škola č. j. 24035/97-22 nebo Rehabilitačního programu pomocné školy č. j. 15988/2003-24, v přípravné třídě ZŠS podle vlastního vzdělávacího programu, V PrŠ jednoleté, podle ŠVP pro střední vzdělávání „Škola pro život“.

Hodnocení hlavních výsledků vzdělávání ve vztahu k ŠVP

Škola přijímá žáky v souladu s platnými předpisy a zařazuje je do odpovídajících vzdělávacích programů. Prostřednictvím tisku i www stránek informuje o své vzdělávací nabídce i o postupu při přijímání ke vzdělávání. Specializuje se na přijímání žáků s autismem, její vzdělávací činnost v ZŠS navazuje na vzdělávací činnost vlastní MŠS a pokračuje středním vzděláváním v PrŠ jednoleté.

Škola průběžně sleduje vzdělávací potřeby svých žáků, zabezpečuje jim potřebné speciální služby a prostřednictvím vhodných kompenzačních, reedukačních a rehabilitačních pomůcek a prostřednictvím kvalifikovaných pedagogů a dalších odborníků zajišťuje jejich vzdělávání. V praxi využívá osvědčená podpurná opatření, hlavně kompenzační a rehabilitační pomůcky, ale i přítomnost asistenta pedagoga ve výuce, individuální práci se žáky a odbornou péči zaměřenou hlavně na speciálně pedagogické metody, formy práce a postupy, jako např. individualizované vyučování, senzomotorická stimulace, bazální stimulace, aromaterapie, canisterapie, hipoterapie, perličková koupel s chromoterapií, bucofaciální a orafaciální stimulace, nebo Feuersteinova strukturálně kognitivní metoda učení. Škola při vzdělávání rovněž aktivně využívá prezentační a audiovizuální techniku, počítače, Smart Board, nebo programy z výtvarné a pracovní oblasti. Žáci běžně pracují s hlinou, textilem, papírem a využívají různé další výtvarné techniky. Škola využívá i pravidelné jarní a zimní rehabilitační pobyty. Učitelé se se svými žáky podle potřeby dorozumívají prostřednictvím alternativních nebo logopedických speciálních komunikativních metod, využívají speciálních didaktických materiálů na podporu čtení, speciální počítačové programy, logopedický program, vlastnoručně vyrobené didaktické pomůcky dle individuálních potřeb dětí, ale např. se žáky komunikují prostřednictvím alternativní komunikace. Potřebné zkušenosti pro běžný život nebo manipulaci s běžnými předměty si žáci rozvíjejí pomocí rehabilitačních a kondičních cvičení, či rehabilitačních pobytů v přírodě. Minimální preventivní program je hlavně zaměřen na osobní bezpečí při cestě do školy a ze školy, ohleduplnost a slušné chování, komunikaci mezi sebou i s dospělými, ale i na problémové chování žáků, nebo na práci s jejich agresí. Jeho součástí je i vedení žáků k vzájemné pomoci a toleranci.

ŠVP ZŠS „Škola jako rodina“ je po obsahové stránce kvalitně zpracován a je plně v souladu s příslušným RVP. Povinná vzdělávací nabídka školy je doplněna aktuálními zájmovými činnostmi, které škola prezentuje při účasti na kulturních a sportovních soutěžích, což podporuje a rozšiřuje kompetence a sociální gramotnosti jejích žáků a vede ke zdravému životnímu stylu. Disponibilní hodiny využívá škola hlavně k rozšíření povinné výuky především v hlavních předmětech, ale i v oblasti speciálně pedagogické péče (řečová výchova). Přístup do každého pavilonu je bezbariérový. Ve všech místnostech jsou odstraněny fyzické překážky, které by mohly omezovat zapojení žáků s postižením do běžných činností, místnosti jsou vybaveny odpočinkovými kouty.

Organizace výuky v hospitovaných hodinách vycházela z typu a míry postižení jednotlivých žáků a z potřeb deklarovaných v jejich individuálních vzdělávacích plánech (dále jen IVP). Žáci, vzhledem ke svému postižení pracovali ve skupině, ale hlavně prostřednictvím individualizované výuky, s podporou asistentů pedagoga. Vyučující se snažili v plné míře uplatňovat kompenzační, reedukační a zejména rehabilitační metody. Škola pravidelně sleduje a vyhodnocuje prospěchový vývoj jednotlivých žáků a v případě potřeby přijímá adekvátní opatření. Důsledná snaha o uplatňování individuálního a diferenciovaného přístupu k žákům s ohledem na typ a hloubku postižení posilovala rozvoj sledovaných gramotností. Vhodné propojování mezipředmětových vztahů podporovalo efektivnost výuky zaměřené zejména na běžné denní činnosti a na manipulaci s běžnými nástroji. Při výuce bylo vše směřováno k nácviku běžných pracovních dovedností, hlavně prostřednictvím prožitkového a názorného učení. Žáci se rovněž orientovali v prostoru a doplňovali manipulaci slovním projevem. Ve třídách vládlo pozitivní klima, které vhodně ovlivňoval velmi pěkný vztah vyučujících k jednotlivým žákům i vzájemný vztah učitele s asistentem pedagoga.

Pro zdravý sociální, psychický i fyzický vývoj žáků při výuce i všech pořádaných činnostech škola zajišťuje bezpečné prostředí. Oblast bezpečnosti a ochrany zdraví žáků je ošetřena ve školním řádu i dalších vnitřních dokumentech, se kterými jsou zaměstnanci, žáci i rodiče seznámeni.

Spolupráce s rodiči je založena především na každodenním vzájemném kontaktu a informování při přejímání žáků, hlavně o jejich aktuálním stavu, a na zprávách pro rodiče žáků v žákovských knížkách, komunikačních sešitech a na webových stránkách školy, kde jsou umístěny i základní dokumenty školy. Škola rovněž pravidelně organizuje třídní schůzky, setkání s rodiči, kterým nabízí individuální konzultace s vyučujícími. Spolupráce s rodiči je na velmi dobré úrovni.

Škola nabízí svým žákům možnost pokračovat ve vzdělávání v praktické škole jednoleté (od září příštího školního roku i praktické škole dvouleté). Rovněž se snaží pomáhat svým absolventům buď se zařazováním do běžného života, nebo se snaží zabezpečit možnosti pokračovat v denním stacionáři, nebo v chráněných dílnách. Těchto možností je však v okolí školy málo a tak žáci s těžkým a hlubokým postižením zůstávají většinou v rodině.

Škola rovněž organizuje kurz k doplnění vzdělání, který je určen pro žáky, kteří ukončili povinnou školní docházku v nižším než 9. ročníku nebo pro občany s mentálním postižením, kterým dříve nebylo umožněno vzdělávání.

Hodnocení předpokladů školy ke vzdělávání podle požadavků školského zákona

Ředitelka školy byla do funkce jmenována na základě konkurzního řízení a splňuje požadavky pro výkon funkce. Strategie řízení školy pro vzdělávání žáků ZŠS je jasná, srozumitelná, stanovuje priority, které vedou ke zkvalitnění průběhu a výsledků vzdělávání. Snahou vedení školy je realizace týmového řízení. Kompetence jsou ředitelkou školy účelně přenášeny na zástupce ředitele, vedoucí učitelky, vedoucí vychovatelku ŠD i na vedoucí metodických orgánů. Pedagogická rada a metodické orgány školy projednávají otázky týkající se organizačních a odborných záležitostí vzdělávání žáků. Komunikační a vnitřní informační systém má jasná pravidla (pracovní porady, pedagogické rady, plán práce, osobní informovanost, vnitřní směrnice). Dokumentace školy je účelně a přehledně vedena. Zápisy o probíraném učivu v třídních knihách jsou průkazné, zachycují probíraná témata. Škola využívá elektronické vedení školní matriky.

ŠVP jsou zpracovány podle školského zákona a v souladu s RVP. Dle aktuální situace škola zabezpečuje a popř. zprostředkovává poradenské služby. Ředitelka podporuje další vzdělávání pedagogických pracovníků (dále jen DVPP) s ohledem na zájmy, potřeby a možnosti školy, zejména v oblasti sociální pedagogiky, speciální péče a využívání podpůrných opatření. Pedagogická rada se zabývá individuálními problémy žáků, účinností používaných speciálních metod práce a sjednocuje se na dalších postupech vedoucích k rozvíjení osobnosti žáků.

Škola má přiměřené materiální i personální podmínky pro podporu vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (dále jen SVP). Každá třída má rovněž k dispozici počítač s výukovými programy a dotykovým monitorem. Ve třídách přípravného stupně ZŠS a třídách ZŠS působí 8 kvalifikovaných pedagogů a 7 asistentů pedagoga. Žáci jsou vyučováni ve třídách, které prostorově a vybavením odpovídají počtu žáků. Je zde k dispozici prostor pro individuální činnosti i pro relaxaci žáků. Vybavení audiovizuálními, učebními a ICT pomůckami odpovídá počtu žáků. Vybavení rehabilitačními a reedukačními pomůckami (relaxační lůžka, polohovací pojízdná křesla, masážní a relaxační stůl, perličková vana, kompenzační pomůcky k rozvíjení hybnosti žáků, rotoped, relaxační míče, specifická jízdní kola pro tělesně postižené žáky) je spíše nadstandardní. Některé pomůcky pro práci se žáky si vyrábějí učitelky a asistentky svépomocí. Interiér školy je vyzdoben žakovskými pracemi. Ve všech prostorách školy je čisto.

Škola v oblasti péče o žáky se SVP úzce spolupracuje s klinickými psychology, pedagogicko-psychologickými poradnami, speciálně pedagogickými centry pro jednotlivé druhy postižení, s kontaktním krizovým centrem, je rovněž klinickým pracovištěm Zdravotně sociální fakulty JU v Českých Budějovicích. Na základě spolupráce se sdružením SPMP se mohou žáci školy účastnit dvou rehabilitačních pobytů ve školním roce. Na základě spolupráce s Českou Maltézskou pomocí Suverénního řádu maltézských rytířů o. p. s. je zajišťována osobní asistence a dovážení žáků ze vzdálenějších míst do školy (projekt „Doprava dětí s postižením do škol“).

Rada školy plní svou funkci a projednává zásadní dokumenty předložené školou. Škola se svými mimoškolními aktivitami (benefiční koncert, vernisáž výtvarných prací, country bál pro rodiče, apod.) a některými projektovými dny prezentuje na veřejnosti. Vzájemná součinnost školy, rodičů, partnerských institucí a organizací (zřizovatel, ostatní školy ve městě, Městská policie, Policie ČR, JU České Budějovice, úřad práce, Občanská sdružení, školská poradenská zařízení, DDM České Budějovice) napomáhá dosáhnout stanovených cílů výchovně vzdělávacího procesu a zkvalitňovat vzdělávání žáků.

Finanční předpoklady školy k zabezpečení školního vzdělávacího programu byly hodnoceny za poslední tříleté období, to znamená účetně uzavřené roky 2008 až 2010. Financování výdajů na vzdělávání a provoz školy bylo vícezdrojové. Rozhodujícím zdrojem byly dotace ze státního rozpočtu včetně finančních prostředků přidělených škole z MŠMT v rámci národních rozvojových programů, a to především na posílení mzdových prostředků. Podíly finančních prostředků státního rozpočtu na celkových neinvestičních výdajích v hodnocených obdobích se pohybovaly v rozmezí 83 % až 87 %. Z investičních prostředků si škola pořídila interaktivní tabuli s příslušenstvím, byly provedeny opravy stávajících budov a pořízeny učební a rehabilitační pomůcky, např. masážní vana, věž a kolotoč na zahradu. V roce 2010 se podařilo získat neinvestiční finanční prostředky z rozvojového programu MŠMT na vybavení pomůckami kompenzačního a rehabilitačního charakteru pro žáky s tělesným postižením se spoluúčastí vlastních finančních prostředků, a to na pořízení pojízdného závěsného zařízení. Druhým nejvýznamnějším zdrojem příjmů byl příspěvek od zřizovatele na krytí provozních nákladů školy. Významným přínosem pro financování školy jsou sponzorské dary, které škola použila na nákup pomůcek pro žáky školy (např. dotykové monitory, laminátová hopsadla, skluzavka, rehabilitační stůl), na vybudování dětského hřiště a pořízení trampolíny. Současně škola realizovala projekty, které byly financovány z cizích zdrojů a umožnily žákům rehabilitační pobyty v přírodě a lyžařské výcviky. Každoročně je prováděna veřejná sbírka, ze které jsou finanční prostředky využity na nákup rehabilitačních a kompenzačních pomůcek pro žáky. Ve sledovaném období výše přidělených finančních prostředků státního rozpočtu umožnila nákup učebnic a učebních pomůcek na standardní úrovni. Realizované další vzdělávání pedagogických pracovníků bylo v uplynulých třech letech též financováno z prostředků státního rozpočtu

V hodnocených letech bylo hospodaření školy ziskové.

Finanční prostředky poskytnuté právnické osobě ze státního rozpočtu v letech 2008 až 2010 pokryly její základní potřeby, byly efektivně a účelně využívány k rozvoji osobnosti žáků a k realizaci školního vzdělávacího programu.

Závěry, celkové hodnocení školy

Vzdělávání žáků ZŠS odpovídá zápisu v rejstříku škol a školských zařízení. Druhým rokem je realizován ŠVP pro ZŠS, který je v souladu s RVP.

Úroveň řízení pedagogického procesu, organizace provozu školy, vedení a motivování pracovníků odpovídá typu školy a vyhovuje jejím aktuálním potřebám a umožňuje realizovat stanovené strategické záměry rozvoje školy. Uplatňovaný způsob řízení s využitím účelného přenášení kompetencí umožňuje efektivní vzdělávání žáků se středním, těžkým a kombinovaným postižením.

Organizace vzdělávání vede k získání požadovaných kompetencí dětí a žáků dle školních vzdělávacích programů a umožňuje realizovat obsah vzdělávání. Formy a metody práce deklarované v ŠVP jsou naplňovány. Způsob výuky, který je ve třídách zajištěn kvalifikovanými pedagogy a asistenty pedagoga, poskytoval dostatečný prostor pro rozvíjení funkční gramotnosti žáků a vedl k dosahování požadovaných klíčových kompetencí s ohledem na typ a druh jejich postižení.

Škola je pro vzdělávání žáků ZŠS dobře personálně i materiálně vybavená a zajišťuje pro žáky bezpečné prostředí. Materiální vybavení v oblasti kompenzačních pomůcek je spíše nadstandardní.

Činnost školního poradenského pracoviště a partnerství s poradenskými centry, jsou cílevědomé a prospěšné pro rozvoj žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.

Všechny dostupné finanční zdroje škola účelně využívá k zabezpečení realizace svých vzdělávacích programů.

Přílohy inspekční zprávy

Seznam dokladů a materiálů, o které se inspekční zjištění opíralo.

Poučení

Podle § 174 odst. 13 školského zákona může ředitel školy/školského zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Jihočeský inspektorát České školní inspekce, Dukelská 23, 370 21 České Budějovice, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu Jihočeského inspektorátu (csic@csicr.cz) s připojením elektronického podpisu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v Jihočeském inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

V Českých Budějovicích dne 29. prosince 2011

(razítko)

Mgr. Antonín Dvořák, školní inspektor V. r. ....

Mgr. Jiří Holomek, školní inspektor V. r. ....

Bc. Milena Doležalová, kontrolní pracovnice V. r. ....

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

V Trhových Svinech dne 3. ledna 2012

(razítka)

Mgr. Ivanka Šťastná, ředitelka školy

v. r. ....

Připomínky ředitele školy

Připomínky nebyly podány.